

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Llicenciatura en Ciències Religioses					
Nom assignatura: ARQUEOLOGIA CRISTIANA					
Curs	2017-2018			ECTS	4
Període lectiu	1er Quadrimestre	H. de classe setmanals	1'30h	Àrea	
Professor	Dr. Marc Sureda i Jubany			Llengua	Català

Descripció/Justificació

Estudi de la cultura material de les primeres comunitats cristianes a la Mediterrània (ss. I-VII), amb especial atenció als seus llocs de culte i altres instal·lacions específiques

Requisits i orientacions prèvies

Nocions bàsiques d'història de l'Església, litúrgia i història de l'Art

Objectius específics

Assolir coneixements bàsics sobre la cultura material dels primers cristians, que es troba a l'origen de nombroses constants en la comprensió dels espais i pràctiques del Cristianisme

Competències

Competències transversals (genèriques)

Capacitat d'expressió oral i escrita
Capacitat de treballar en grup
Comprensió lectora

Competències específiques

Conèixer i usar les bases teòriques i metodològiques de la disciplina i d'altres ciències afins
Capacitat d'identificar, localitzar, tractar i interpretar les fonts de la disciplina

Continguts

1. Introducció. L'Arqueologia Cristiana: concepte i límits.
2. Història de la recerca. Fonts.
3. El lloc de culte cristià (ss. I-VII).
4. Els baptisteris: ritual i tipologia.
5. Els *martyria* i el culte als màrtirs.
6. Cementiris i enterraments.
7. Art paleocristià
- 8.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

Classe presencial
Elaboració de treball escrit

Avaluació

Criteris d'avaluació

- 1) Ressenya d'una de les lectures de la bibliografia. 20% nota final
- 2) Prova escrita sobre els continguts de l'assignatura. 80 % nota final (substituïble per treball, a acordar).

Bibliografia bàsica

- BROWN, P., *El primer milenio de la Cristiandad occidental*, Barcelona 1997.
- BROWN, P., *EL mundo en la Antigüedad Tardía*, Madrid, 1989.
- CABROL, F., H. LECLERCQ, H.I. MARROU, *Dictionnaire d'Archéologie Chrétienne et de Liturgie*, París 1907-1953.
- CAMERON, A., *El mundo mediterráneo en la Antigüedad tardía 395-600*, Barcelona 1998.
- CRIPPA, M.A., J. RIES, M. ZIBAWI, *El arte paleocristiano. Visión y espacio de los orígenes a Bizancio*, Barcelona, 1998.
- DD.AA. *Del romà al romànic : història, art i cultura de la Tarraconense mediterrània entre els segles IV i X*, Barcelona 1999.
- DD.AA. *Naissance des arts chrétiens: atlas des monuments paléochrétiens de la France*, París 1991.
- GODOY, C., *Arqueología y liturgia. Iglesias hispánicas (siglos IV al VIII)*, Barcelona 1995.
- GUDIOL, J., *Nocions d'Arqueologia Sagrada Catalana*, Vic 1902 / 1931-33.
- ÍÑIGUEZ, J.A., *Tratado de Arqueología Cristiana*, Pamplona 2002.
- ÍÑIGUEZ, J.A., *El altar cristiano* (2 vol.), Pamplona 1978.
- JONES, A.H.M., *The Later Roman Empire AD 184-602. A social, economical and administrative survey*, 2 vols, Oxford 1973.
- JUNGMANN, J.A., *El sacrificio de la Misa. Tratado histórico-litúrgico*, Madrid 1959.
- KRAUTHEIMER, R., *Tre capitali cristiane: topografia e politica*, Torino 1987.
- KRAUTHEIMER, R., *Arquitectura Paleocristiana y Bizantina*, Madrid 1984.
- LICCARDO, G., *Introduzione allo studio dell'Archeologia Cristiana. Storia, metodo, tecnica*, Milà 2004.
- PALOL, P. de, *Arqueología cristiana de la España romana (siglos IV-VI)*, Madrid-Valladolid, 1967.
- SCHIAVONE, A. (dir), *Storia di Roma. 3. L'età tardoantica (I-II)*, Torí 1993.
- TESTINI, P., *Archeologia cristiana. Nozioni generali dalle origini alla fine del sec. VI*, Bari 1980 (1958).